

STEFNA KÓPAVOGSBÆJAR UM MÁL OG LESTUR

EFNISYFIRLIT

INNGANGUR	3
LEIÐARLJÓS	4
FRAMTÍÐARSÝN	4
MAT OG EFTIRLIT	5
FRAMKVÆMDARÁÆTLUN 2016 - 2018	6
Minnislisti um verkefni í framhaldi af stefnu:	7

DRÖG

INNGANGUR

Þann 26. maí 2015 skrifuðu bæjarstjóri Kópavogs, fulltrúi foreldra í Kópavogi og menntamálaráðherra undir þjóðarsáttmála um læsi, þar sem menntamálayfirvöld og sveitarfélagið einsetja sér að bæta læsi barna í Kópavogi. Mál- og lestrarhæfni er viðfangsefni allra barna og mikilvægt samfélagslegt verkefni. Börn fá í vöggugjöf hæfileikann til þess að læra mál. Hversu vel hann nýtist fer eftir því hversu mikla og fjölbreytta málörvun þau fá í uppvexti sínum. Snemmtæk íhlutun er forsenda þess að efla börn á fyrstu stigum læsinnáms og koma þannig í veg fyrir námserfiðleika og neikvæða upplifun af skólagöngu seinna meir. Framtíðarsýn skólasamfélagsins miðar að því að efla málþroska barna og styrkja getu og leikni þeirra í lestri og lesskilningi. Hver leik- og grunnskóli hefur sín sérkenni og mótar eigin aðferðir til þess að ná markmiðum í stefnu Kópavogsbæjar um mál og lestur. Þannig skilum við nemendum okkar vel undirbúnum fyrir áframhaldandi nám, líf og leik í nútíma samfélagi.

Stefnan gerir ráð fyrir að unnið sé út frá fimm grunnþáttum lestrar: Hljóðkerfis – og hljóðavitund, lesfimi, lesskilningi, orðaforða og hljóðrænni umskráningu.

Framkvæmd stefnunnar byggir á að allt skólasamfélagið í Kópavogi taki höndum saman um að bæta árangur barna í lestri. Framtíðarsýnin er mótuð út frá leiðarljósi þar sem sett eru fram fjögur markmið sem byggja á hlutverki foreldra í skólastarfi, stuðningi við kennara og samvinnu við stofnanir og félagasamtök. Að lokum eru sett fram viðmið um árangur.

LEIÐARLIÓS

Skólasamfélagið taki höndum saman og skapi þann jarðveg sem stuðlar að því að börn nái sem bestum árangri og veiti þeim jöfn tækifæri til að lifa og starfa í síbreytilegum heimi. Nemendur skulu fá örvun og tækifæri til að vera virkir þátttakendur í eigin námi og leik. Þeim séu búnar aðstæður til að bregðist við því sem þau lesa á skapandi og gagnrýnin hátt með hjálp þeirra miðla og tækni sem völ er á.

FRAMTÍÐARSÝN

- **Að skapa fjölbreytt umhverfi fyrir börn sem eflir áhuga á lestri og bætir árangur í málþroska, lestri og lesskilningi**
 - Skólar setji sér stefnu um málþroska, lestur og lesskilning í samræmi við aðalnámskrá og stefnu Kópavogsbæjar um mál og lestur.
 - Starfshættir og umhverfi skóla séu hvetjandi fyrir árangur og áhuga barna á máli og lestri.
 - Skólar noti fjölbreyttar og skapandi kennsluaðferðir sem stuðla að jákvæðu viðhorfi til lestrar, auki færni í lestri, hvetji til gagnrýnnar túlkunar og gefi börnum færi á að tjá sig á margvíslegan hátt.
 - Skólar komi til móts við börn með annað móðurmál en íslensku og börn sem dvalið hafa langdvölum erlendis.
 - Markviss lestrarkennsla og lestrarþjálfum verði í öllum árgöngum upp í 10. bekk.
 - Niðurstöður skimunarprófa og lestrarprófa séu nýttar börnum til gagns.
- **Að efla samvinnu við foreldra um mál og lestur**
 - Skólar setji sér markmið um samvinnu við foreldra um eflingu málþroska, lesturs og lesskilnings.
 - Styrkja foreldra og uppálagur vegna lestrarnáms barna sinna.
 - Þjóða upp á námskeið og kynningafundi fyrir foreldra þar sem m.a. eru kynntar niðurstöður rannsókna og fjallað um strauma og stefnur í lestrarnámi.
- **Að styðja kennara og skóla með fræðslu**
 - Hvetja kennara til að prófa sig áfram með mismunandi kennsluaðferðir og nýjungar í starfi.
 - Þjóða upp á námskeið, kynningarfundum og vinnustofur.
 - Skapa grundvöll til samstarfs þvert á skólastig.
- **Að efla samvinnu við stofnanir og félagasamtök varðandi mál og lestur.**
 - Samvinna við bókasafn og menningarhús í Kópavogi.
 - Samvinna við Heilsugæslu.
 - Samstarfsverkefni með félagsmiðstöðvum og dægradvölum í grunnskólum.
 - Samvinna við íþróttafélög um verkefni til að auka áhuga á lestri.

MAT OG EFTIRLIT

Við lok grunnskóla árið 2020 geti 90% nemenda lesið sér til gagns og áhugi þeirra á lestri hafi aukist frá því sem nú er.

- Stefna um mál og lestur verði hluti af skólanámskrá allra skóla og sett á heimasíðu skólanna.
 - Skólar skili til menntasviðs stefnu um málþroska, lestur og lesskilning á tímabilinu janúar til maí 2017.
- Skimunarpróf verða lögð fyrir í öllum skólum bæjarins og niðurstöðum skilað til menntasviðs Kópavogs:

Próf	Árgangur	Viðmið
HLJÓM 2	5 ára (leikskóli)	Meðal- eða góð færni: 90% nemenda
Logos	3. bekkur	90% nemenda hafi náð 30. hundraðsröðun
Logos	8. bekkur	90% nemenda hafi náð 30. hundraðsröðun
Í lesskilningshluta samræmdra prófa	10. bekkur	90% nemenda lesi sér til gagns
Viðhorfakönnun skólapúlsins um ánægju nemenda á lestri	5.-10. bekkur	Nemendur í grunnskólum raðist í sæti 1-5 yfir sveitarfélög sem taka þátt.

FRAMKVÆMDARÁÆTLUN 2016 - 2018

Í framkvæmdaráætlun eru dregnir fram helstu þættir stefnunnar sem vinna þarf að svo hún nái fram að ganga.

1. Fræðsla og stuðningur við skólana

Mikilvægt að efla þróunarfærni um læsi, vinna að athugunum og vera stöðugt á verði um nýjungar og framþróun sem á sér stað í straumum og stefnum um lestur og lestrarkennslu.

- Námskeið og fræðsla fyrir kennara m.a. um fjölbreyttar og gagnreyndar kennsluaðferðir og nýjungar í kennslu.
- Efla hlutverk skólabókasafna.

2. Nemendur með annað móðurmál en íslensku

Nemendur með annað móðurmál en íslensku fari reglubundið í skimunarpróf, þar sem orðaforði og málskilningur er kannaður. Brugðist verði við niðurstöðum með sértækum úrræðum.

- Leita eftir samvinnu við sérfræðinga til að finna góð greiningartæki fyrir skóla.
- Stuðla að þróunarverkefnum.
- Efla samvinnu leik-, grunn og framhaldsskóla.

3. Samvinna við foreldra

Gott upplýsingastreymi og samskipti við foreldra getur skipt sköpum fyrir árangur barna.

- Leita eftir samstarfi við foreldrasamtök í Kópavogi um verkefni sem efla mál og lestur.
- Styðja skóla í verkefnum sem stuðla að samvinnu við heimilin um málþroska og lestur.
- Setja upplýsingar og fróðleik fyrir foreldra á heimasíðu bæjarins.

4. Samvinna skóla og samvinna við aðrar stofnanir

Áhersla lögð á að efla samvinnu milli skóla og á milli skóla og annarra stofnana, s.s. bókasafna og listasafna þar sem skipst er á hugmyndavinnu og sameiginleg verkefni unnin.

- Styðja við verkefni milli skóla og þvert á skólastig.
- Eiga samvinnu við bókasöfn um eflingu máls og lests.
- Hrinda af stað verkefnum varðandi málþroska og lestur í samvinnu við listasöfn, félagsmiðstöðvar og íþróttafélög.
- Efla samvinnu við heilsugæsluna um málþroska.

Minnislisti um verkefni í framhaldi af stefnu:

verkefni	Viðfangsefni	Markmið	Árangur	Tími	Kostnaður
Samstarf við foreldra					
Samstarfsverkefni við Bókasafn Kópavogs					
Samstarfsverkefni við menningarhús					
Samstarfsverkefni við félagsmiðst.					
Samstarf við heilsugæslu					
Samstarfsverkefni við dægradvalir					
Samstarfsverkefni við íþróttafélög					
Viðmið fyrir stefnu leik- og grunnskólum					
Fræðsla					
Skimanir					
Upplýsingar á heimasíðu					
Samvinna þvert á skólastig					
Skólasöfn					
Nemendur með annað móðurmál en íslensku					